

Zika-virusziekte

Wat is een arbovirale ziekte?

Een arbovirale ziekte is een infectie die wordt veroorzaakt door een groep virussen die door de beet van geïnfecteerde insecten, zoals muggen en teken, op mensen wordt overgedragen. Deze infecties komen meestal voor in de warme maanden, wanneer muggen en teken actief zijn. Voorbeelden van deze ziekten zijn onder andere chikungunya, dengue koorts, West-Nijl virus, gele koorts en Zika. In deze Patientenfolder richten we ons op Zika-virusziekte.

Wat is het Zika-virus?

Het Zika-virus is een flavivirus dat door muggen wordt overgedragen. Zie voor meer informatie over Zika ook de website van Het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing (LCR) <https://lcr.nl/infectieziekten/8314>¹.

Verspreiding van het Zika-virus

De ziekte komt voor in 142 landen en gebieden wereldwijd, met actieve verspreiding in 92 landen². In 2015 en 2016 was er een grote uitbraak van het Zika-virus in Noord en Zuid-Amerika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, waarbij duizenden mensen werden geïnfecteerd. Sinds enkele jaren worden er geen grote uitbraken gemeld en zien we daardoor slechts zelden gevallen van deze ziekte in Europa³. Nieuwe grote uitbraken kunnen echter te allen tijde weer ontstaan.

Symptomen van Zika-virusinfectie

Ongeveer 20 procent van de patiënten met een Zika-virusinfectie krijgt symptomen zoals koorts met een jeukende huiduitslag, gewrichtspijn (vooral in de kleine gewrichten van handen en voeten) of een oogontsteking. Zika-virusinfectie is ook in verband gebracht met neurologische complicaties, zoals aangeboren microcefalie (gestoorde hersenontwikkeling) en andere ontwikkelingsproblemen bij baby's van vrouwen die tijdens de zwangerschap geïnfecteerd zijn, Guillain-Barré-syndroom, myelitis en meningoencefalitis (hersenvliesontsteking).

Diagnose van Zika-virus

Het Zika-virus kan worden gedetecteerd via PCR (meting van genetisch materiaal van virusdeeltjes) in bloed en urine, maar is alleen vroeg in het ziektebeloop positief, met meestal veel meetbare virusdeeltjes (hoge titers) in de urine. Het meten van serologie (antilichamen) in het bloed kan een geschikter hulpmiddel zijn om een recente infectie bij zwangere vrouwen uit te sluiten, zodat goede zorg kan worden geboden aan degenen die positief testen op het Zika-virus.

Behandeling van Zika-virus

Hoewel er vooruitgang is geboekt met de ontwikkeling van verschillende vaccinplatforms, zijn er momenteel geen goedgekeurde vaccins of behandelingen beschikbaar voor Zika-virusinfectie. Alleen ondersteunende zorg kan worden gegeven in geval van complicaties. De infectie kan vooral complicaties leveren aan het ongeboren kind van zwangere vrouwen, in geval van een nieuwe infectie bij een zwangere vrouw wordt extra controle (perinatale zorg) bij de gynaecoloog geadviseerd⁴.

Literatuur

1. Website LCR Zika. <https://lcr.nl/infectieziekten/8314>
2. de Jong HK, Grobusch MP. Zika virus: an overview update. Curr Opin HIV AIDS. 2025 May 1;20(3):294-302. doi: 10.1097/COH.0000000000000926.
3. Website LCI <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/zikavirusinfectie>
4. Website LCI <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/zikavirusinfectie/diagnostiek-zwangerschap>